

Sram me je reći da sam pjesnik

Predavanja: Akademik Nikica Petrak u knjižnici HAZU o temi »Što je nama poezija?«

Sandra Viktorija KATUNARIĆ
sandra.viktorija.katunaric@vjesnik.hr

ZAGREB - Poput mnogih pjesnika nekada i danas, i pjesnik, esejist i prevoditelj Nikica Petrak upitao se što nam znači poezija u današnje vrijeme, kada se pjesme malo čitaju, i još manje kupuju, a sami pjesnici zapravo pišu samo iz neke svoje unutrašnje potrebe. Predavanje pod nazivom »Što je nama poezija?« održano je u četvrtak na večer u dvorani Akademijine knjižnice kao jesenji nastavak druženja započelih u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti početkom ove godine. Akademik Nikica Petrak podsjetio je da postoje dva načina pisanja poezije - intimističko-emocionalan, kakvim su, primjerice, pisali Jesenjin, Tadijanović i Cesarić. No, kada čovjek sretne, pogotovo u svojoj mladosti, figuru poput Tina Ujevića, takav način pisanja postaje malo lažan, a pjesnik kaže - neću to, tražim nešto dublje, istinitije. To se dogodilo i Nikici Petraku, koji se prvim stihovima javlja 1959. godine u listu Književna tribina, no ubrzo potom, samo godinu dana kasnije, pridružuje

Nikica Petrak u društvu prijatelja

se širem krugu pisaca okupljenih oko časopisa Razlog, u kojemu objavljuje do prestanka njegova izlaženja. U to vrijeme Petrak, jednako kao i čitav njegov pjesnički naraštaj, razlogovci, počinje tragati za istinitosti same jezične stvari.

»Shvatio sam da poezija za mene i moj naraštaj nije lijepi osjećaj, nego oblik spoznaje. Pjesnik mora znati u kakvu svijetu živi, inače je budala. Ali pjesnik je ipak budala jer piše u takvom svijetu«, kazao je Petrak, koji je do sada objavio 13 knjiga poezije. Do jučer je poezija imala središnje mjesto u književnosti. Oprostite, kazao je Petrak, ali mene je sram u nekom društvu, u nekom kafiću reći: ja sam pjes-

nik. Proza je preuzela mjesto koje je nekada imala poezija. To je meni teško otrpjeti i zato sam svoje predavanje naslovio ovako - kazao je on.

Iako je, kako je rekao, pokušao napraviti jednu obranu poezije, niti piscima ona više ne znači što im je značila. Pjesnička umjetnost je izgubila svoje značenje zbog duha vremena koji danas vlada, a

Pjesništvo postaje tek privatna zabavica, zajedno s filozofijom i religijom, a pjesnik očito lupa po krivoj tipkovnici, rekao je Petrak

on ne poznaje ni zajednicu ni etiku.

»Pjesništvo postaje tek privatna zabavica, zajedno s filozofijom i religijom. Ono bitno više ne prebiva u Riječi, nego negdje drugdje. Mi se još samo divimo uspješnim reklamama, čiji su autori pravi pjesnici, a reklama je jedina prava, da ne kažemo dobra vijest«, istaknuo je Petrak.

Cjelokupna umjetnost pretvara se po njegovu mišljenju u praznovjerje ili masovne estetske obmane, a ona umjetnost do koje je Petraku stalo je nešto zastarjelo, seljački - nešto ljudski. Čovjek se pak ponaša kao umreženi stroj, ostaje siromašan u duhu. A što tu još radi pjesnik - upitao se Petrak. On očito lupa po krivoj tipkovnici.

Danas je sve postalo gužva, muving, performans, aktivizam, a pjesnička umjetnost je postala PR - ne postojite ako niste prevedeni na engleski. Mi smo žrtve neke bezimene droge koja nam ne da doći do sebe - zaključio je taj naš pjesnik koji sebe naziva kulturnim pesimistom.

Akademik Velimir Neidhardt, potpredsjednik HAZU, koji je predstavio predavača, najavio je i novo predavanje, idućega četvrtka, što će ga održati akademik Krešimir Nemeč o Krleži i Andriću. Akademik Neidhardt je ujedno najavio i otvaranje Muzeja nobelovaca i Kluba akademika u obnovljenoj zgradi HAZU, u kojoj je smještena i knjižnica.